

Forslag til tiltak mot Islamfiendtlighet

Islamsk råd Norge takker aller først Kunnskapsminister Jan Tore Sanner, Kulturminister Trine Skei Grande, Justisminister Jøran Kallmyr og Barne - og familieminister Kjell Ingolf Ropstad, for invitasjon til å komme med innspill til tiltak mot islamfiendtlighet.

Vi har i en årrekke etterlyst en handlingsplan mot stadig økende hat mot muslimer. Vi har vært i dialog med mange andre organisasjoner som har vist støttet til dette forslaget. I den siste tiden har IRN hatt flere møter med mange ulike organisasjoner som Minotenk, Likestilling – og Diskrimineringsombudet (LDO), Politiet, forskermiljøet, politikere og samfunnsengasjerte ildsjeler for å samle innspill til en slik plan. Forslag til tiltakene som presenteres i dette notatet er en oppsummering av det arbeidet vi har lagt i. Det presenteres først en problembeskrivelse deretter forslag til tiltak.

Definisjon

For å kunne forebygge eller bekjempe "Islamofobi" bør man komme til en enighet på en endelig definisjon av begrepet. Andre begreper som "muslimfiendtlighet" er også brukt. Sist nevnte kobles som regel til holdninger som individer i samfunnet har mot muslimer, som f.eks at muslimer skal ta over Europa. Derimot "Islamofobi" betegner som en holdning om at Islam er for terrorisme og handler mer om politikk enn religion.

Å få en konsensus på definisjonsbegrepet anser vi som et viktig tiltak. Begrepet vil lede oss i retning hvordan det kan forebygges og evt bekjempes.

Tiltak: Vi foreslår at et utvalg av fagfolk innen dette feltet, som f.eks C-rex og muslimske organisasjoner jobber for et felles begrep. Det ser vi i Storbritannia at de har lyktes. Islamsk råd Norge som er landets største paraplyorganisasjon har både fagfolk og et nettverk om kan inkluderes i dette arbeidet.

Retorikk

Flere studier har i siste tiden belyst økende muslimhets som skyldes av retorikk. Hvordan muslimer snakkes om eller blir presentert i media har en enorm betydning. Enkelte få politikere i norske politikk bruker en slik retorikk som gir grobunn til økende gap mellom muslimer og samfunnet. Begreper som "*snikislamisering*" er ikke forsonende, men heller fryktskapende for dem som ikke kjenner en muslim. Det som gir energi til fordommer er ofte frykten for det ukjente. Ord skaper et mental bildet som ikke nødvendigvis har noe med virkeligheten å gjøre.

Statligstøttede organisasjoner som også bruker en hatretorikk er med på å helle mer bensin i bålet som skaper et klima for mer hat.

Tiltak: Retorikk bruken må stilles til ansvar. Islamsk råd Norge er for å verne ytringsfriheten men mener det er nødvendig å tegne et klart skille mellom hva er innenfor rammene for ytringsfriheten og hva er fryktskapende. Selv om kommentarene modereres på sosiale medier så er det vanskelig å avgjøre hvilken kommentar er greit. Også organisasjoner som fremmer til mer polarisering eller hat bør legges ned.

Forebygge netttroll

Digitale verktøy har ledet oss til å debattere mer på ulike plattformer der man kan med sin skjulte identitet dele sine meninger. Vi ser f.eks at det er flere som velger å kommentere på kronikker som publiseres hos de ulike mediehus. Ofte har forfatteren av kommentaren en "falsk" profil som gjør det vanskelig å ansvarlig gjøre forfatteren.

Mye av hetsen mot muslimer kommer fra en person bak en skjerm. Denne type form for hets er krevende å forebygge da man ikke kjenner til forfatteren bak kommentarene. Selv PST og Politiet erkjente overfor Islamsk råd Norge i et møte for noen uker siden.

Tiltak: Det bør forskes mer på hvorfor hatet på nett øker for hver dag. Det kan spekuleres i at det er rom for flere lukkede grupper der likesinnede har mulighet til å "treffes" å dele sine vrangforestillinger. Parallelt bør det vurderes nærmere på om man kan slette slike grupper.

Videre foreslår vi at på de offentlige debattplattformene som f.eks kommentarer på kronikker krever Bankid innlogging slik at kun navn på vedkommende er synlig. Dette kan lede til at folk er mer varsomme på når de kommenterer. Forhåpentligvis kan vi få en sunn og saklig diskusjon i kommentarfeltene.

Samtidig pålegge mediehus om å filtrere hetsende ord slik at det kan fanges opp enkelt og kan kunne modereres.

Tilrettelegge for flere anmeldelser

Selv om vi ser en økende muslimhets så kan Politiet presentere en statistikk av det ikke er så mange tilfeller som anmeldes. Dette er bekymringsfullt. Noe av forklaringen bak dette kan forekomme av at "muslimhets" pr i dag ikke inngår i en del av et lovbrudd som kan anmeldes og prioriteres av politiet. Videre kan det spekuleres i at befolkningen ikke er godt nok informert over hvilket krav og rettigheter de har dersom de blir offer for muslimhets.

Tiltak: Det må tilrettelegges for kunnskapsløft og opplysning i det muslimske miljøet gjennom f.eks Islamsk råd Norge på hvilket tiltak kan de berørte ta i bruk, f.eks å anmelde. Videre bør det også settes opp klare måleparametere på antall saker som er registrert og som er løst.

Økt kunnskapsløft

Dialog og sosialisering bryter ned barrierer mellom folk med ulik bakgrunn. Det er grunn til å påstå at i dag blir de fleste nordmenn kjent med muslimer gjennom det som skrives om dem i media eller gjennom sine politiske partier. Holocaust senterets rapport i 2017 indikerte også at fremstilling av muslimer i media spiller en faktor for folks meningsdannelse.

I offentligheten i dag presenteres Islam som en krigførende religion. Det skyldes dessverre primært av det internasjonale bildet av Islam som blir utnyttet av terrorgruppene. Det skapes mer frykt enn det egentlig er grunn til. Veldig lite konstruktivt eller positivt kommer frem om muslimer eller Islam. Derimot om man blar i litteraturen så vil man få et annet og nyansert bildet av religionen og muslimer. De nordmenn som har en muslim som nabo, venn, kollega eller ektefelle vil ikke dele det bildet som er skapt av media og holdninger på bakgrunn av vrangforestillinger

Tiltak: Vi mener man burde gjennom skolevesenet løfte frem et riktig bilde av islam og muslimer for den yngre generasjonen som kommer. Ved siden av pensumet bør det introduseres "muslim-veiledere" som reiser til skolene landet rundt og holder kort foredrag om islam og muslimer, i lik linje

I Allah, Den Barmhjertiges, Den Nåderikes navn

med "jødiske-veiledere" som har gitt gevinst i arbeidet mot antisemittisme. I dette ligger også at skolene avlegger et besøk til norske moskeer og bli kjent med muslimske ritualer og skikk.

Det bør etableres flere møteplasser der muslimer og ikke muslimer kan treffes og sosialiseres. Vi har tro på at sosialisering skaper bedre forståelse og aksept for hverandre. I dag forekommer dialogarbeidet mellom ulike trosretning gjennom etablerte forumer der det kun i dag er plass til organisasjoner. Vi mener et dialogarbeid ned på et nivå der en vanlig mann / kvinne i gata kan bli kjent med en muslim vil ha et stort nytte.

Helt konkret kan man arrangere ulike konferanser og seminarer for å ha rom for diskusjon og skape forståelse. Slike treff resulterer i at motpartene kommer nærmere og blir bedre kjent. Et eksempel på dette er en konferanse Islamsk Råd Norge arrangerte i fjor høst «**muslimsk identitet i et moderne samfunn**». Dette var en plattform som var åpen for alle hvor man la frem rapporter fra ulike forskere men også avholdte panel samtale med noen rollemodeller som fortalte sine historier om hvordan det er å være muslim i dag.

I Norge er vi sterk tilhenger av et beriket kulturliv. I den tråd foreslår vi at de offentlige sammen med muslimske organisasjoner viser frem Islamske kulturarv og historie i en form for kunstutstilling. Det er en arena der ofte folk møtes.

Tiltak: kunnskapsløft hos politiet

Politiet må skolerer bedre i dette emnet innen muslim hat og at Politihøgskolen (PHS) tilrettelegger utdanning og fordypning innen feltet. Vi er kjent med at politifolk i dag tar de fagene hos PHS etter hva de synes interesserer dem, ref. LDO. Dette krever ressurser som justisdepartementet bør tilrettelegge for.

Oppsummering av tiltakene

Definisjon

- Etablere et utvalg med fagfolk og ressurser fra det muslimske miljøet, deriblant Islamsk råd Norges sitt nettverk og kompetanse

Retorikk

- Retorikk bruken stilles til ansvar
- Skille mellom ytringsfrihet og hets
- Frata støtten til statligstøttede organisasjoner som bidrar til mer hat

Forebygge nettrull

- Sette av midler til mer forskning på hvorfor hatet øker på nett
- Vurdere mulighetene for å sperre lukkede grupper som sprer hat
- Innføre BankID løsning for å kunne kommentere på offentlige debattforumer / mediehus
- Pålegge mediehus om å ta et større ansvar med å filtrere hetsende ordbruk

Tilrettelegge for flere anmeldelser

- Det må tilrettelegges for kunnskapsløft og opplysning i det muslimske miljøet
- Fjerne barrierer som hindrer en til å anmelde forhold som muslimhat
- Sette opp konkrete måleparametere for antall saker registrert VS saker løst

Økt kunnskapsløft

- Løfte frem et riktig bilde av Islam og muslimer i skolevesenet gjennom tiltak som "muslim-veiledere" og skolebesøk til moskeene.
- Etablere flere møteplasser for muslimer og ikke muslimer
- Intensivere dialogarbeid også utenom etablerte forumer
- Øremerket midler til seminarer og konferanser
- Offentlige etater / organ sammen med muslimske organisasjoner jobber for å initiere til en Islamsk kunstutstilling
- Politihøgskolen setter mer fokus på emnet muslimhat og hver politidistrikt allokere ressurser for kompetanseheving på dette område.

Vi ser frem til fremtidige møter med de respektive departementene, offentlige instanser og organisasjoner i dette arbeidet for et inkluderende, tolerant og åpent samfunn.

Med vennlig hilsen,

Abdirahman Diriye

Styreleder, Islamsk Råd Norge

Oslo, 19.09.2019